

HBO VERPLEEGKUNDE

Deze beroepsmasters zijn bedoeld voor bijvoorbeeld verpleegkundigen die artsentaken over willen nemen of zich willen specialiseren. Je leert over ziekten, medische handelingen en doorverwijzingen. Al deze masters zijn deeltijd- of duale opleidingen en bedoeld voor afgestudeerden met een baan in het vak.

OVERZICHT EN OORDELEN HBO VERPLEEGKUNDE

Instelling	Opleiding	THEMA'S					STUDENTENOORDELEN							EXPERT-OORDEEL			SCORE	
		Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)	Verloskunde	Beleid, management	ICT/Techniek	Inhoud	Docenten	Aantal contacturen	Onderzoek	Praktijkgerichtheid	Communicatie	Faciliteiten	Ambitie	Niveau programma	Niveau afgestudeerden	TOTAAL SCORE	OORDEEL
ADVANCED NURSING (ANP)																		
Heerlen Zuyd	ANP	x	x				+	0	0	+	+	0	++	+	+	+	76	++
Rotterdam HR	ANP	x	x				0	0	+	+	0	+	0	+	+	+	74	+
Utrecht HU	ANP	x	x				0	0	+	+	0	+	0	+	+	0	70	+
Groningen Hanze	ANP	x	x				0	0	0	0	0	0	0	+	+	+	66	+
Nijmegen HAN	ANP	x	x				0	0	+	+	0	0	-	+	0	0	64	0
Tilburg Fontys	ANP	x	x				0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	62	0
Amsterdam Inholland	ANP	x	x				0	-	-	+	0	0	0	+	+	0	62	0
Enschede Saxion	ANP	x	x				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0
Leiden HL	ANP	x	x				-	-	-	-	0	-	0	+	+	+	56	0
Utrecht SO GGZ VS	Vpl. Specialist GGZ		x				Geen studentenoordelen beschikbaar							+	+	+		
Amsterdam UvA	Verloskunde			x			Geen studentenoordelen beschikbaar							0	0	0		
PHYSICIAN ASSISTANT (PA)																		
Rotterdam HR	Physician Assistant	x		x			++	+	+	++	++	++	+	+	+	+	88	+++
Amsterdam Inholland	Physician Assistant	x					0	0	0	0	0	0	0	+	+	+	66	+
Utrecht HU	Physician Assistant	x					0	-	0	-	0	0	0	+	+	0	60	0
Groningen Hanze	Physician Assistant	x					-	0	--	0	0	0	0	+	+	0	58	0
Nijmegen HAN	Physician Assistant	x					0	0	0	-	0	-	-	0	0	0	54	-
ANDERE HBO ZORGMASTERS																		
Utrecht HU	Zorgtraject Ontwerp				x		++	++	0	+++	++	++	++	0	+	0	88	+++
Nijmegen HAN	Bedrijfskunde Zorg en Dienstverlening				x		+	0	-	+	+	0	0	0	0	0	64	0
Deventer Saxion	Arbeid en Gezondheid				x		Geen studentenoordelen beschikbaar											
Amsterdam Inholland	Advanced Health Informatics Practice				x		Geen studentenoordelen beschikbaar							0	0	0		
Haarlem Inholland	Medical Imaging / Radiation Oncology				x		Geen studentenoordelen beschikbaar							0	0	0		

Opmerkingen

Bij kleine studentenaantallen of steekproeven zijn de gegevens van meerdere jaargangen gebundeld.

Voor meer details over de opleidingen, zie www.keuzegids.nl/mastervergelijker.

Voor uitleg van begrippen en symbolen: zie de boekenlegger of de verantwoording op pagina 210. Voor meer informatie, zie ook www.keuzegids.nl.

Arbeidsmarkt

Door de recente economische crisis en bezuinigingen op de zorg is de vraag naar verpleegkundigen en fysiotherapeuten recent gedaald. Weliswaar is de werkloosheid nog vrij laag, maar voor de eerstkomende jaren zijn de vooruitzichten minder positief. Een beetje ingewijde lezer heeft dat al lang gemerkt in de eigen werkomgeving. Misschien ga je juist een master volgen om de volgende stap in je carrière te maken. Zeker als je werkgever achter je staat, is dat een goed plan. Maar verwacht geen enorme sprong in salaris, want die zit er ook na deze masters meestal niet in.

Duale verpleegmasters

De opleidingen advanced nursing practice en physician assistant, ook wel ANP en PA genoemd, zijn tweejarige duale masters, waarin werkend leren centraal staat. Deze opleidingen dienen om verpleegkundigen te 'upgraden', zodat die zelfstandig taken kunnen verrichten waarvoor ze anders niet bevoegd zouden zijn. Beide beroepen zijn overgewaaid uit de VS, waar ze al vijftig jaar geleden ontstonden toen er een tekort aan eerstelijnsartsen was. Ondanks de Engelse naamgeving zijn deze masters Nederlandstalig.

De opleiding ANP wordt op negen plaatsen aangeboden. Het programma is overal ongeveer hetzelfde. Je hebt gemiddeld een dag(deel) per week les, verdiept je dan in de theorie van medische handelingen en aandoeningen en leert over (bij-) werkingen van geneesmiddelen. Daarnaast maak je kennis met de communicatieve kant van het vak, bijvoorbeeld het doorverwijzen, begeleiden en voorlichten van patiënten.

Competenties die je in de praktijk moet ontwikkelen zijn bijvoorbeeld klinisch en maatschappelijk handelen, professionaliteit en samenwerken. Of je dit alles beheerst, wordt getoetst met 'proeven van bekwaamheid'. Na het behalen van je masterdiploma mag je zelfstandig, zonder bevestiging van een arts, diagnoses en behandelplannen maken.

Als advanced nurse kan je terecht in vijf soorten verpleegfuncties: van preventieve en chronische tot acute of intensieve somatische zorg en tenslotte de geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Bij enkele hogescholen zijn dit de vijf specialisaties waaruit je moet kiezen, bij andere is het iets flexibeler. Hogeschool Zuyd in Heerlen maakt een tweedeling in Algemene en Geestelijke Gezondheidszorg of AGZ en GGZ.

Voor die laatste richting is er in Utrecht ook een aparte opleiding, die wordt bekostigd door het werkveld. Je betaalt hier wel een hoger collegegeld.

Physician Assistants (PA) hebben een meer medische dan verplegende rol. Ze mogen zelf lichamelijk onderzoek doen en diagnoses stellen, maar ook kleine ingrepen doen zoals hechtingen of injecties. "Het enige dat ik niet doe, is opereren", zegt een enthousiaste PA op de website van het Erasmus MC. Maar het gebeurt wel altijd onder verantwoordelijkheid van een arts.

De PA-master kan je op vijf hogescholen volgen. Onder de studenten vind je verpleegkundigen, maar ook paramedici zoals fysiotherapeuten. Je doet kennis op over alle doelgroepen: denk aan chronisch zieken, ouderen, kinderen en psychiatrisch zieken. Behalve je eigen handelen, ontwikkel je ook zicht op het handelen van andere zorgmedewerkers. Welke medische vaardigheden je precies je krijgt aangeleerd, hangt af van de kliniek waar je werkt en je precieze rol daarbinnen. Dat kan dus enorm variëren. Maar de rode draad is dat je meer taken van artsen kan overnemen.

Ook verloskundigen kunnen op enkele plekken een master halen. In het hbo biedt Hogeschool Rotterdam een mastervariant PA/Klinisch Verloskundige van 2,5 jaar - alleen toegankelijk voor verloskundigen met werkervaring. Ook Maastricht biedt zo'n traject.

Die studie is alleen niet in Nederland geregistreerd, maar bij twee universiteiten in Glasgow en Hannover. Aanmelding loopt ook via deze samenwerkingspartners.

De enige zelfstandige, in Nederland erkende master verloskunde vind je bij de UvA in Amsterdam. Dit is een deeltijdopleiding van twee jaar.

Andere zorgmasters

Het hbo kent nog meer zorgmasters. Die voor fysio- en andere therapie bespreken we in een apart artikel. Maar er is meer. Gericht op management is de Arnhemse bedrijfskundige master, net als de Utrechts opleiding zorgtrajectontwerp, waarin je beleid ontwikkelt op het terrein van zorg en welzijn. Verder is er in Deventer een master 'arbeid en gezondheid', over de gezondheid van de beroepsbevolking. Meer technisch zijn twee masters van Inholland in Amsterdam. De een is advanced health informatics practice, waar je ICT efficiënt leert inzetten in de zorg. De enige vergelijkbare opleiding is de wo-master medical informatics van de UvA, ook in Amsterdam. De tweede master van Inholland is medical imaging, waar je als medewerker radiologie of MRI kan doorleren om alle kneepjes van het vak te leren en onderzoeksprojecten te doen.

Kwaliteit

Bij ANP stond Zuyd in Heerlen jarenlang eenzaam aan top, maar dit jaar krijgt deze master gezelschap van Rotterdam en Utrecht. Deze drie krijgen gunstige waardering van zowel de eigen studenten als de experts van de NVAO. Vooral de aandacht voor onderzoek komt goed uit de verf. Verder krijgt Heerlen van de studenten nog steeds de meeste waardering voor het programma en de faciliteiten, maar op aantal contacturen scoren de andere twee wat beter.

Ook Nijmegen en Groningen maken een degelijke indruk, met alleen een minpuntje voor de Nijmeegse faciliteiten. Wel biedt Nijmegen volgens de studenten goede training in onderzoek; Groningen profiteert nog wat van gunstige oordelen die ze in 2011 kreeg van de NVAO-experts.

De ANP-masters in Tilburg, Amsterdam en Enschede slaan ook een redelijk figuur, met modale waarderingcijfers. In de hoofdstad is er wel wat onvrede over de docenten en het geringe aantal contacturen, maar gunstige NVAO-scores uit 2009 (!) houden deze master nog in de middenmoot.

In Leiden heerst onvrede over een breder aantal thema's. Ook het programma en de toetsing krijgen hier matige waardering, net als de training in onderzoek. Volgend jaar wordt de opleiding opnieuw beoordeeld door de NVAO. Ze zullen in Leiden nog flink hun best moeten doen.

Bij de PA-masters zien we grotere verschillen. Rotterdam profileert zich als een echte topopleiding, met louter sterke punten volgens zowel studenten als experts. De andere vier masters blijven ruim achter. Inholland kan nog bogen op een redelijke waardering van studenten en een gunstig NVAO-oordeel uit 2010, maar de andere drie hebben elk hun zwakke punten. Daarbij valt Groningen op met zeer lage waardering voor het aantal contacturen en scoort Nijmegen op meerdere punten wat lager.

Van de andere zorgmasters konden we er twee in detail beoordelen. Hier is Zorgtrajectontwerp in Utrecht een absolute topper, dankzij zeer gunstige oordelen van de studenten over alles behalve het aantal contacturen. De Nijmeegse management-master moet het doen met bescheidener scores, maar maakt qua inhoud en aandacht voor onderzoek en praktijk wel een degelijke indruk.